

SOLELKOMMISSIONEN 2018 – EN TILLBAKABLICK PÅ ÅRET SOM GÅTT

Solelkommissionen bildades 2015 och består idag av HSB, JM, Solkompaniet, Telge Energi och Vasakronan. Målsättningen är att anpassa gällande lagstiftning så att egen förnybar elproduktion inte motverkas och så att Sverige år 2030 kan producera minst 10 procent av elbehovet med energi från solen.

AKTUELLT LÄGE FÖR SOLEL – ÄNTLIGEN SOLELBOOM!

När vi nu summerar föregående år kan vi konstatera att det var året då solelboomen äntligen kom till Sverige. Utbyggnadstakten fortsätter att vara hög, över 65 procent 2017, och branschen omsätter nu mer än 2 miljarder kronor i Sverige. Under året installerade cirka 10 000 villaägare solceller, lika många som det fanns vid årets början! Det ger en enorm informations spridning och innebär att varje installation sprider ringar på vattnet och uppmärksammar fler på möjligheterna till egen elproduktion.

Globalt fortsätter solel också att växa. Med rätta. Solel är en demokratisk energiform som finns relativt jämnt fördelad över klotet. Sedan 2016 har solel vid ett flertal tillfällen varit den billigaste energislaget i soliga länder att investera i. Snabbast utbyggnadstakt av solel och framförallt av solelparker sker fortsatt i Kina till följd av kraftiga statliga subventioner. Även om investeringarna i förnybara el-energikällor nu är mer än dubbelt så stora som i traditionella källor som kol, olja, naturgas och kärnkraft, finns det fortfarande ett ökande energibehov. Den grå sanningen är att världen fortfarande försörjs till 85 procent av fossil energi så utbyggnaden av förnybart behöver fortsatt växla upp.

VÅRA AKTIVITETER 2018

Nätverket har under 2018 bestått av Magnus Ulaner och André Johansson från HSB, Stefan Sundelius och Jonna Holmgren från Telge Energi, Anna Denell och Ulf Näslund från Vasakronan, Per Löfgren och Kjell-Åke Henriksson från JM samt Johan Öhnell och Maria Pohjonen från Solkompaniet.

Under året har följande frågor varit i fokus:

1. Egenproducerad solel måste kunna flyttas mellan egna förbrukningspunkter.
2. Mikroproducenter har rätt att få sin skattereduktion månadsvis på elräkningen.
3. Bredda skattereduktionen så den omfattar även andelsägd el. Elkunder måste ha rätt att bygga vind- och solelanläggningar tillsammans för att täcka sin egen förbrukning.
4. Rätten att använda egenproducerad el i anläggningar större än 255 kW
5. Borttagande av bygglov
6. Låt investeringsstödet bli en del av en långsiktig solelstrategi. Fasa ut stödet under en treårsperiod och ersätt med SolRot till villaägare

Solelkommissionen har under året drivit dessa frågor genom möten och kontakter med politiker, utredare och andra organisationer. Vi har svarat på remisser, ordnat två seminarier under året och skrivit debattartiklar. Regelverksfrågor har löpande kommenterats på twitter av @JohanOhnell och lagts ut på www.solelkommissionen.se

VAD HAR HÄNT I SOLELFRÅGORNA 2018?

De senaste åren har en rad förenklingar kommit till, både för företag och privatpersoner som väljer att investera i egenproducerad el. Fortfarande finns det regelverksfrågor som behöver ses över och justeras. Frågor som är avgörande för att solelboomen ska fortsätta när investeringsstödet fasas ut. Det är därför som Solelkommissionen fortsätter att driva på för att förutsättningarna för solel ska förbättras.

Minister och borgarrådsbesök. Per Bolund, finansmarknads- och konsumentminister och Katarina Luhr, klimat- och miljöborgarråd Stockholm stad besökte Solkompaniet och Solelkommissionen i december 2017. De ville ha vår syn på solelboomen som äntligen startat i Sverige och vad som är viktigt för att den ska fortsätta. Osäkerheten om investeringsstödet diskuterades förstås också. Med på bilden är också Axel Alm och Johan Öhnell, Solkompaniet.

Investeringsstödet för solceller – först höjning och sedan sänkning

Mest omskrivet under året har investeringsstödet varit. Redan hösten 2017 tillsattes mer pengar och när året inleddes hade anslaget fördubblats till omkring en miljard kronor. I samband med detta höjdes också bidraget från 20 till 30 procent för villaägare och bostadsrättsföreningar. När Moderaternas budget antogs i slutet av året efter höstens politiska instabilitet innebar det att anslaget åter igen sänktes till 475 miljoner kronor. Moderaterna vill också sänka stödet för samtliga till 15 procent. Solelkommissionen har önskat en utfasning, men genom en långsiktig och tydligt kommunicerad plan. Inte med några veckors framförhållning som lämnar villaägare och företag som bygga solel i en stor osäkerhet om vad som gäller! Solelkommissionen anser att stödet ska fasas ut stegvis under en treårsperiod och att det snarast behövs ett beslut om vad som gäller. Den stora osäkerhet som gäller nu vid årsskiftet 2018/2019 tar bort värdet av stödet, eftersom kunderna inte vet vad de kan räkna med.

I skymundan av det förändrade stödet förenklades blanketten för ansökan av stödet i slutet av året. Solelkommissionen hade föreslagit ytterligare förenklingar, men anser att de som genomfördes är bra och underlättar framförallt för villaägare.

Skattereduktionen till andelsägda el

I mars blev förslaget om att bredda skattereduktionen till att omfatta även personer som är andelsägare i förnybar elproduktion klart. Idag får endast villaägare som bygger solel på sina egna tak skattereduktion. Alla som bor i lägenhet eller saknar lämpliga tak av andra anledningar skulle med en breddad skattereduktion kunna bygga solel tillsammans. Men förslaget har lagts på is på departementet. Solelkommissionen var inbjuden av utredaren att bidra i utredningen och tycker inte att förslaget är optimalt eftersom det sätter en gräns för storleken på solelparkerna och att

vindkraftsel i praktiken lämnas utanför. Men vi driver på för att förslaget ska genomföras som ett första steg, det finns många som starta andelsföreningar för solel och börja bygga nu. Det intresset måste tas tillvara, det är stor möjlighet för Sverige att få solelboomen att omfatta även solelparker!

Utredningen om mindre aktörer i ett energilandskap i förändring

Sommaren 2017 tillsatte regeringen en statlig utredning under ledning av Lise Nordin för att identifiera hinder för småskalig elproduktion, energieffektivisering och batterilagring. "Mindre aktörer i ett energilandskap i förändring" blev klar under hösten har kommit med ett antal bra förslag för att förenkla. Stora frågor som rätten att flytta el togs dock inte upp.

Nätkoncessionsutredning tillsatt

Under året har äntligen en utredning som bland annat utreder Solelkommissionens förslag om att ge flerbostadshus rätt ha ett eget elnät mellan byggnader på samma fastighet, det vill säga att de kan ha en gemensam anslutningspunkt för hela kvarteret. Nätkoncessionsutredningen ska vara färdig i juni 2019 och vi är hoppfulla till en förändring. Flerbostadshus byggs oftast i kvarter, dvs flera byggnader på samma fastighet. Idag får man inte flytta solel mellan dessa byggnader. Det gör att de soliga taken inte tas tillvara fullt ut, eftersom solelen bara får användas i samma byggnad som den sitter på. När det gäller tex en värmecentral för uppvärmning av vatten så får den självklart försörja alla byggnader på samma fastighet. Samma sak måste gälla solceller.

Bygglövskrav slopat

Den 1 augusti slopades bygglövskravet från solceller som följer takets eller fasadens lutning. Mycket positivt eftersom detta snabbar upp processen, särskilt för villaägare. Dock gäller behövs bygglov fortfarande för på byggnader eller inom områden som är särskilt värdefulla från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt. Nästa steg är att även ta bort bygglövskravet på platta tak som inte syns från marken.

Förslag om att ta bort 0,5-öringen

Regeringen kom under våren med ett förslag om att ta bort skatteplikten för energiskatt helt för solelanläggningar upp till 255 kilowatt från och med 1 juli 2019. Det innebär att 0,5-öringen försvinner och att man som fastighetsägare inte är skattepliktig själv för energiskatten. Förslaget har varit ute på remiss. Det krävs dock både riksdagsbeslut och EU-godkännande innan det kan införas. Att skatteplikten tas bort helt för anläggningar upp till 255 kW innebär främst att bolag med många fastigheter spar administration. Skatten på 0,5 öre/kWh är ju redan försumbar. Borttagandet av skatteplikten kommer innebära att ägare av flerbostadshus tappar möjligheten att själv hantera energiskatten och spara moms på energiskatten.

255 kW gränsen

Idag är storleksgränsen 255 kW för att solelen ska vara befriad från energiskatt när den förbrukas i samma fastighet som den tillverkas. Det gör att de riktigt stora taken, inte används för solel idag. Gränsen är införd för att Sverige tolkat EU:s statsstödsregler restriktivt. I ett antal länder har denna typ av gränser tagits bort under 2018, bla i Spanien och Portugal. Solelkommissionen tog upp frågan med politikerpanelen i vårt Almedalsseminarium – och fick ett stort stöd för att gränsen borde bort. Det är viktigt att alla tak används till solel och skapa regelverk som ger kunderna rätten att använda sin solel på samma sätt som andra åtgärder som minskar byggnadernas elbehov. Man betalar inte någon energiskatt på de kilowattimmar som man inte längre köper när man installerat värmepumpar! Då finns ingen storleksgräns på värmepumparna. Ett borttagande av 255 kW gränsen underlättar också utfasningen av investeringsstödet. Det är bättre med rätten att få använda elen än att få ett statligt stöd för att kompensera för att man ska betala energiskatt.

Nationell statistik

Under våren kom också den nationella statistiken för andra gången. SCB samlar numera in antal solcellsanläggningar och installerad effekt. Den bygger på elnätsägarnas uppgifter och kommer from 2018 vara den enda statistiken som tas fram.

DEBATTARTIKLAR

- Corren, februari: "[Föråldrad lag stoppar sole!](#)"
- Upsala Nya Tidning, september: "[Reform inom räckhåll!](#)"
- Borås Tidning, oktober: "[Solceller snart på fler tak?](#)"
- Dalarnas Tidningar, oktober: "[Genomför reformen så även lägenhetsägare kan använda sole!](#)"
- Länstidningen Södertälje, LT, oktober: "[Solelreformen alla väntar på är inom räckhåll!](#)"
- Sundsvalls Tidning, oktober: "[Låt alla sätta upp solceller nästa sommar!](#)"
- Norrtelje Tidning, oktober: "[Även de som bor i lägenhet bör få solcellsstöd!](#)"

LUNCHSEMINARIUM – LAGSTIFTNING & LÖSNINGAR

Två panelsamtal. Från näringslivet Anna Denell, Vasakronan, Henrik Svensson, Storebrand, Per Löfgren HSB och Magnus Ulaner, HSB ledda av moderator Maria Pohjonen från Solkompaniet. I det andra samtalet pratade politikerna Lise Nordin (MP) och Gustav Hemming (C) med Johan Öhnell, Solkompaniet ledda av moderator André Johansson, HSB.

Mitt i vinterkylan anordnade Solelkommissionen ett ljus seminarium hos HSB centralt i Stockholm. Över en lunch samlades näringsliv, politiker och solelintresserade för att höra mer om status kring olika regelverksfrågor. I den första delen av seminariet berättade näringslivsföreträdare om de förbättringar som skett i regelverken och vilken effekt det har på solelutbyggnaden. I den andra delen fick politikerna höra mer om, och kommentera några av de förslag till förbättringar som Solelkommissionen driver.

VÄLBESÖKT I ALMEDALEN: "HUR KAN VI ANVÄNDA VÅRA TAK OPTIMALT?"

Politiker på rad; Maria Weimer (L), Patrik Engström (S), Rickard Nordin (C), Linus Lakso (MP) och moderator Svante Axelsson.

Solelkommissionens seminarium i Almedalen drog åter igen fullt hus. Regelverksfrågor kring solel är onekligen hett. Eller som Patrik Engström från (S) uttryckte det " - Det pågår en solelrevolution".

Under ledning av den alltid så energiske och optimistiska Svante Axelsson från Fossilfritt Sverige höll Solelkommissionen två panelsamtal. Näringslivet började med att ge sin bild och formulera sin önskelista. Därefter fick de folkvalda berätta om hur deras partier arbetar kring de olika frågorna.

Lapp på luckan. Fullsatt i år igen.

SOLEKOMMISSIONENS ARBETE UPPMÄRKSAMMAS

Meteorologen Martin Hedberg driver podden [Beyond one degree](#) där han pratar med entreprenörer och näringsliv som ser möjligheter snarare än begränsningar. Förra året pratade han med Johan Öhnell och Anna Denell från Solelkommissionen.

Bostadsrättsnytt har [BoPodden](#) där de pratar om bostadsrätter och boende i allmänhet. Johan Öhnell blev intervjuad där i höstas.

Tidningen Aktuell Hållbarhet listar årligen Sveriges 101 hållbarhetsmätigaste. Johan Öhnell var åter igen med i toppskiktet för sitt arbete med Solelkommissionen, plats 22.

FÖLJ SOLEKOMMISSIONENS ARBETE

Vill du få information om aktuella politiska frågor kopplade till solel? Följ Johan på twitter, @JohanOhnell.

Mer om Solelkommissionen, våra förslag och debatter finns samlade på [Solelkommissionens webb](#).

Stockholm, januari 2019
Johan Öhnell och Maria Pohjonen